

Yttrande över Skolverkets remiss om Gy 2011 Dnr 2009:520

Sveriges Ingenjörer har valt att begränsa sitt yttrande till Teknikprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet.

Teknikprogrammet

Allmänt

Sveriges Ingenjörer anser att Teknikprogrammet bör ges en annan profil än tidigare i samband med att programmet nu blir studieförberedande¹. För den som har ett intresse av teknik redan vid valet till gymnasieskolan bör programmet ges förutsättningar att både bli och uppfattas som den centrala ingången till högre studier i teknik.

En viktig signal om detta skickas redan av programnamnet. Vi fäster oss vid att det i den föreslagna strukturen för såväl Teknik-, Naturvetenskaps- som Samhällsvetenskapsprogrammen finns inriktningar med efterledet ”vetenskap”. Detta avspeglar sig i namnen för de två sista programnamnen, men inte i Teknikprogrammet.

- Sveriges Ingenjörer föreslår därför, med samma logik, att Teknikprogrammet benämns Teknikvetenskapsprogrammet för att tydliggöra att även detta nu är helt högskoleförberedande².

Det räcker givetvis inte med en namnändring. Det högskoleförberedande syftet måste också avspeglas i innehållet. Den självklara konsekvensen av detta är att programmet ger behörighet för sådana studier för vilka det är ämnat, nämligen – för att citera målen – ”främst teknik- och naturvetenskap”. Vi anser att det vore mycket olyckligt om eleverna inte har med sig de kunskaper de behöver för att kunna välja relevanta alternativ när de så småningom ska börja på högskolan, vare sig det beror på taktiska val, bristande information, avsaknad av stöd från hemmet eller på att eleven successivt ändrat sina prioriteringar.

- Sveriges Ingenjörer föreslår därför att samtliga inriktningar på Teknikprogrammet i normalfallet – och utan särskilda tillval – ska ge behörighet för studier på de flesta civilingenjörsutbildningar. Därigenom skulle behörighet samtidigt uppnås för de flesta utbild-

¹ Se även Sveriges Ingenjörers under hösten 2009 inlämnade synpunkter på Skolverkets arbetsmaterial för examensmål och programstruktur (PM 2009-10-19 samt kommentarer 2009-11-02).

² Synpunkten må falla utanför ramen för remissen, men när programmet nu läggs om är tillfället det rätta.

ningar till högskoleingenjör samt sådana utbildningar inom teknik och naturvetenskap (även det senare framgår av målen) som leder till generella examina.

Förslaget innebär således att inriktningarna ska ge behörighet motsvarande den som idag ges av områdesbehörighet 9³.

Kommentar

Sveriges Ingenjörers förslag skulle kunna uppfattas som ett försök att förvandla Teknikprogrammet till ett bantat naturvetenskapligt program, identiskt med detta i behörighetshänseende. Teknikinslagen skulle därmed kunna komma att uppfattas som sekundära, och förvandlas till något som ”bara” tillgodoser elevens intresse för teknik på resan till högskolan. Å andra sidan gäller detta i lika stor grad Skolverkets förslag som det ser ut idag.

Strukturen förefaller dessutom fortfarande vara präglad av en rådvillhet när det gäller programmets nu högskoleförberedande karaktär. Om Teknikprogrammet *inte* syftar till att ge automatisk behörighet för teknikstudier på alla nivåer (och dessutom gör så i *mindre* utsträckning än Naturvetenskapsprogrammet i sin föreslagna utformning), samtidigt som det alltså *inte* längre är yrkesförberedande – vad är det då?

Till klivenheten bidrar också det faktum att inga av de tekniska kurserna är behörighetsgivande, så som områdesbehörigheterna idag är definierade, och bara vissa av fördjupningskurserna inom teknikområdet utgör meritkurser. Det finns givetvis andra fördelar med att ha gett sig i kast med tekniken redan under åren på gymnasiet, men det framstår ändå som olyckligt och i någon mån till och med vilseledande att de teknikkunskaper eleven tillägnat sig på gymnasiet ger en så blygsam reveny vid valet till högskolans teknikutbildningar. Blir då inte motivet för att välja Teknikprogrammet ändå främst att just ”bara” tillgodose teknikintresset under tiden på gymnasiet?

En alternativ lösning på behörighetsfrågan, som samtidigt skulle bidra till att stärka motiven för en elev att välja just Teknikprogrammet, kan därför vara att de programgemensamma kurserna i teknik ges en sådan utformning att de i vart fall till någon del kan utgöra en alternativ komplettering av de krav som anges i områdesbehörighet 9.

Frågan om behörighetsreglernas utformning vilar inte i första hand på Skolverket, och vi avstår från att formulera konkreta förslag på hur detta

³ Enligt HSVFS 2007 Nr 8-9.

skulle uppnås, men vi finner det naturligt att detta tas under övervägande när det nya programmet utformas.

Naturvetenskapsprogrammet

Allmänt

Med utgångspunkt ifrån att Naturvetenskapsprogrammet hittills utgjort den största rekryteringsbasen för civilingenjörsutbildningarna ser vi ingen anledning att tillämpa något annat resonemang för detta program. De utbildningar för vilka programmet främst ska ge eleverna kunskap är enligt målen för övrigt också naturvetenskap, matematik och – just – teknik.

- Sveriges Ingenjörer föreslår därför att båda inriktningarna på Naturvetenskapsprogrammet i normalfallet – och utan särskilda tillval – ska ge behörighet för studier på de flesta civilingenjörsutbildningar.

Liksom vad som sagts ovan om Teknikprogrammet innebär det att inriktningarna ska ge behörighet motsvarande den som idag ges av områdesbehörighet 9.

Peter Larsson
Samhällspolitisk direktör

Olle Dahlberg
Utredare